

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган аймгийн Тэшиг сумын цэцэрлэгийн 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2025/086/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Булган аймаг 2025 он	Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудиторовын албан тушаалын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч: Ж.Энхцоодол Утас: 70342716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn “Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын захирал: Д.Мягмарсүрэн Утас: 99030170 Цахим хаяг: dalaivan.et@gmail.com “Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын Аудитор: Б.Пүрэвсүрэн Утас: 99921600 Цахим хаяг: dalaivan.orkhon@gmail.com
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

---

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт .....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл .....
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
  - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа .....
  - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин .....
  - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал .....
  - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт .....
4. Аудитын тайлан.....
  - 4.1 Ерөнхий зүйл .....
  - 4.2 Материаллаг байдал .....
  - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
  - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .....
  - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....
  - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .....
5. Аудитын илрүүлэлт .....
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл .....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс:7034-2580
Цахим шуудан:bulgan@audit.gov.mn

2025.02.24 № 120,
танай _____ ны № _____ т

БУЛГАН АЙМГИЙН ТЭШИГ СУМЫН
ХҮҮХДИЙН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Д.ЭНХСУВД ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Булган аймгийн Тэшиг сумын цэцэрлэгийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Тэшиг сумын цэцэрлэгийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тэшиг сумын цэцэрлэг нь 2024 онд 243 хүүхэдтэй үйл ажиллагаа явуулан гүйцэтгэлээр санхүүжсэн. Тайлант онд Боловсролын яамнаас 4,076.4 мянган төгрөгийн бараа материал, 86,786.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, ЗДТГ-аас 3,840.0 мянган төгрөгийн бараа материал, орон нутгийн иргэдийн хөрөнгө оруулалтаас 21,118.9 мянган төгрөгийн бараа материалыг үнэ төлбөргүй авч санхүүгийн тайланд тусгасан..

Аудитын гол асуудал

Боловсролын байгууллага гүйцэтгэлд суурилсан төсвөөр санхүүжүүлэх болсноор сургуулийн өмнөх боловсрол олгох хөтөлбөрөөс хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 7 болж зардлын зүйл анги багасаж, ихэнх зардал бараа үйлчилгээний

632508404

бусад зардлаас зарцуулах болсон байна.

Засгийн газрын 2024 оны 03 дугаар сарын 128 тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг шинэчлэн тогтоосон байна. Мөн 2024 оны 9 сарын 1-нээс Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2024 оны 02 сарын 26-ны өдрийн А/85, А/34 тоот тушаалаар "Орон тооны хязгаарын жишиг норматив" батлагдсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөгөөр нийт 5 зорилтын хүрээнд 67 арга хэмжээ хэрэгжүүлж ажиллан 98.3 хувьтай дүгнүүлсэн байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудитор аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН АЛБАН
ТУШААЛЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Ж.ЭНХЦООДОЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>241,416,521.93</u>	<u>267,245,638.72</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	95,999,440.94	115,175,909.33
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	95,999,440.94	115,175,909.33
3121	Төгрөг	95,999,440.94	115,175,909.33
31211	Төрийн сангийн харилцах	95,999,440.94	115,175,909.33
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	145,417,080.99	152,069,729.39
354	Хангамжийн материал	145,417,080.99	152,069,729.39
35460	Хүнсний материал	6,126,774.20	9,806,997.60
35470	Бусад хангамжийн материал	139,290,306.79	142,262,731.79
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,231,572,475.92</u>	<u>1,306,224,692.63</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,231,572,475.92	1,306,224,692.63
392	Биет хөрөнгө	1,209,640,975.92	1,284,630,692.63
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,232,893,519.93	1,232,893,519.93
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(125,146,153.21)	(149,753,392.07)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	108,242,611.65	135,011,617.63
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(88,328,398.15)	(51,671,844.69)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	109,672,068.09	148,827,547.22
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(36,463,585.59)	(39,210,327.79)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	8,837,862.00	8,837,862.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(173,448.80)	(470,789.60)
39217	Ном	106,500.00	166,500.00
393	Биет бус хөрөнгө	21,931,500.00	21,594,000.00
39301	Программ хангамж	1,350,000.00	1,350,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,012,500.00)	(1,350,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	21,594,000.00	21,594,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,472,988,997.85</u>	<u>1,573,470,331.35</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,472,988,997.85</u>	<u>1,573,470,331.35</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	180,248,130.85	180,248,130.85
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,186,988,174.56	1,287,469,508.06
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,186,988,174.56	1,186,988,174.56
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	100,481,333.50
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	105,752,692.44	105,752,692.44
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,472,988,997.85</u>	<u>1,573,470,331.35</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	<u>1,056,876,400.00</u>	<u>1,432,597,500.00</u>
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	<u>1,056,876,400.00</u>	<u>1,432,597,500.00</u>
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	935,554,800.00	1,308,550,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	935,554,800.00	1,308,550,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	1,425,000.00

Булган аймгийн Тэшиг сумын цэцэрлэгийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	1,425,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	121,321,600.00	122,621,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	121,321,600.00	122,621,600.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,036,269,993.92	1,485,858,115.04
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,036,269,993.92	1,485,858,115.04
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,028,669,638.50	1,474,081,009.62
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	647,741,041.00	995,294,860.00
210101	Үндсэн цалин	430,522,278.72	633,629,854.00
210102	Нэмэгдэл	202,418,005.28	334,794,706.00
210104	Урамшуулал	14,800,757.00	26,870,300.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	81,599,385.60	125,380,621.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	56,020,721.45	85,687,075.83
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,542,943.67	10,112,459.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,198,754.95	5,056,129.50
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,258,115.03	4,914,990.96
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,578,850.50	19,609,966.32
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	109,521,244.58	108,576,994.58
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,462,326.33	10,625,848.57
210302	Түлш, халаалт	89,677,840.00	89,677,840.00
210303	Цэвэр, бохир ус	10,381,078.25	8,273,306.01
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	23,517,175.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	23,517,175.00
2105	Нормативт зардал	95,820,500.30	112,688,576.60
210502	Хоол, хүнс	95,820,500.30	112,688,576.60
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,200,000.00	11,800,000.00
210604	Урсгал засвар	4,200,000.00	11,800,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,354,430.00	944,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,354,430.00	944,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	88,433,037.02	95,878,281.83
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	28,546,240.00	39,737,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,223,500.00	6,382,350.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	55,663,297.02	49,758,931.83
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,600,355.42	11,777,105.42
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	9,532,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	9,532,500.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	7,600,355.42	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,600,355.42	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	2,244,605.42
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	2,244,605.42
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	20,606,406.08	(53,260,615.04)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	41,666.57
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	41,666.57
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(41,666.57)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	20,606,406.08	(53,302,281.61)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,056,876,400.00	1,432,597,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,056,876,400.00	1,432,597,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	935,554,800.00	1,308,550,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	935,554,800.00	1,308,550,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	1,425,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	1,425,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	121,321,600.00	122,621,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	121,321,600.00	122,621,600.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	978,184,056.10	1,404,361,031.61
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	978,184,056.10	1,404,361,031.61
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	970,583,700.68	1,392,583,926.19
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	647,741,041.00	995,294,860.00
210101	Үндсэн цалин	430,522,278.72	633,629,854.00
210102	Нэмэгдэл	202,418,005.28	334,794,706.00
210104	Урамшуулал	14,800,757.00	26,870,300.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	81,599,385.60	125,380,621.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	56,020,721.45	85,687,075.83
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,542,943.67	10,112,459.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,198,754.95	5,056,129.50
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,258,115.03	4,914,990.96
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,578,850.50	19,609,966.32
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	109,521,244.58	108,576,994.58
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,462,326.33	10,625,848.57
210302	Түлш, халаалт	89,677,840.00	89,677,840.00
210303	Цэвэр, бохир ус	10,381,078.25	8,273,306.01
2105	Нормативт зардал	99,773,759.50	116,368,800.00
210502	Хоол, хүнс	99,773,759.50	116,368,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,200,000.00	11,800,000.00
210604	Урсгал засвар	4,200,000.00	11,800,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,354,430.00	944,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,354,430.00	944,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,393,840.00	34,218,150.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,170,340.00	24,685,800.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,223,500.00	9,532,350.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,600,355.42	11,777,105.42
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	9,532,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	9,532,500.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	7,600,355.42	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,600,355.42	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	2,244,605.42
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	2,244,605.42

Булган аймгийн Тэшиг сумын цэцэрлэгийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	78,692,343.90	28,236,468.39
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	-	9,060,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	9,060,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	9,060,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	-	1,000,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	-	8,060,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-	(9,060,000.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	78,692,343.90	19,176,468.39
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		95,999,440.94
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	95,999,440.94	115,175,909.33

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	180,248,130.85	105,752,692.44	1,087,956,641.06	1,373,957,464.35
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	180,248,130.85	105,752,692.44	1,087,956,641.06	1,373,957,464.35
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	99,031,533.50	99,031,533.50
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	180,248,130.85	105,752,692.44	1,186,988,174.56	1,472,988,997.85
D01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	180,248,130.85	105,752,692.44	1,186,988,174.56	1,472,988,997.85
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	180,248,130.85	105,752,692.44	1,186,988,174.56	1,472,988,997.85
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	100,481,333.50	100,481,333.50
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	180,248,130.85	105,752,692.44	1,287,469,508.06	1,573,470,331.35

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,527,771,600.00	1,411,176,426.19
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,527,771,600.00	1,402,116,426.19
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,518,239,100.00	1,392,583,926.19
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,095,248,800.00	995,294,860.00
210101	Үндсэн цалин	713,694,600.00	633,629,854.00
210102	Нэмэгдэл	353,344,600.00	334,794,706.00
210104	Урамшуулал	28,209,600.00	26,870,300.00

Булган аймгийн Тэшиг сумын цэцэрлэгийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	129,812,500.00	125,380,621.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	88,274,300.00	85,687,075.83
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,383,300.00	10,112,459.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,192,400.00	5,056,129.50
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,192,400.00	4,914,990.96
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,770,100.00	19,609,966.32
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	110,821,600.00	108,576,994.58
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,700,000.00	10,625,848.57
210302	Түлш, халаалт	89,821,600.00	89,677,840.00
210303	Цэвэр, бохир ус	10,300,000.00	8,273,306.01
2105	Нормативт зардал	118,919,000.00	116,368,800.00
210502	Хоол, хүнс	118,919,000.00	116,368,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,800,000.00	11,800,000.00
210604	Урсгал засвар	11,800,000.00	11,800,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,194,700.00	944,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,194,700.00	944,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	48,442,500.00	34,218,150.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,910,000.00	24,685,800.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,532,500.00	9,532,350.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	9,532,500.00	9,532,500.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,532,500.00	9,532,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,532,500.00	9,532,500.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	9,060,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	9,060,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	-	1,000,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	-	8,060,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,526,346,600.00	1,431,172,500.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,308,550,900.00	1,308,550,900.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,308,550,900.00	1,308,550,900.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	122,621,600.00	122,621,600.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	122,621,600.00	122,621,600.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		95,999,440.94
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		115,175,909.33
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	49.00	49.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	28.00	28.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	20.00	20.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	255.00	183.00
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	255.00	183.00
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	255.00	183.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	49.00	49.00
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	28.00	28.00
650007	Мэргэжлийн боловсролын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮМБ)	1.00	1.00
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	1.00	1.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	19.00	19.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 1,522.4 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 1,449.8 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 72.6 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж өгсөн.

Аудитаар залруулсан зөрчилтэй асуудлаас 1,522.4 мянган төгрөгийн материаллаг зөрчил нь тогтоосон материаллаг байдлын дүнгээс бага байгаа тул өөрчлөлтгүй дүгнэлт өгсөн болно.

Залруулсан алдаа:

- Эцэг эх, асран хамгаалагчаас авч хэрэглэдэг 1.449.8 мянган төгрөгийн сургалтын болон эрүүл ахуйн хэрэгслийг үнэ төлбөргүй орлогод бүртгээгүй байна. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4.5-д "Нягтлан бодох бүртгэлд бүх орлогыг заавал бүртгэнэ" Боловсролын ерөнхий газрын даргын 2023 оны 1/4511 тушаалын хавсралтын улирал бүр тайлагнах гэснийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

3.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогүй.

3.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөөгүй.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Бараа материалын данстай холбоотой.

Илрүүлэлт: Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн хоолны нормыг энгийн хүүхдийн нормоор тооцон 72.6 мянган төгрөг дутуу тооцсон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5.1.2.төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх, Засгийн газрын 2024 оны "Хоолны зардлын норматив батлах тухай" 237 дугаар тогтоол-ыг зөрчсөн байна. Энэ нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид холбогдох хууль тогтоомжийг баримтлах

2. Тухайн байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой.

Илрүүлэлт: Цэцэрлэгт хүүхдийн аюулгүй байдлыг хангах үүднээс "гараас гарт" зарчмыг баримтлан хүүхдийг өглөө багшид нь, ажлын дараа эцэг эх, асран хамгаалагчид нь хүлээлгэн өгдөг бүртгэл хангалтгүй байна.

Энэ нь Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын 2018 оны А/239 тушаалаар батлагдсан "Боловсролын байгууллагын сургалтын орчин, дотуур байранд хүчирхийлэл өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх журам"-ын 3.5.3. "Бага насны хүүхдийг заавал эцэг эх, асран хамгаалагчаас хүлээн авах, хүлээлгэн өгөх /гараас гарт/ журам" боловсруулж, хэрэгжилтийг ханган ажиллана. гэсэн заалтыг хангалттай хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна. Энэ нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Булган аймгийн Тэшиг сумын цэцэрлэгийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид холбогдох хууль тогтоомжийг баримтлах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 06 дугаар сарын 15 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Заглуулсан		Заглуулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Эцэг эх, асран хамгаалагчаас авч хэрэглэдэг 1,449.8 мянган төгрөгийн сургалтын болон эрүүл ахуйн хэрэгслийг үнэ төлбөргүй орлогод бүртгээгүй байна.	1	1,449.8			1	1,449.8	1	1,449.8				
Дүн	1	1,449.8			1	1,449.8	1	1,449.8				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	А/Т Тоо	Тоо	Дүн
Норм норматив барьж ажиллаагүй	1	72.6	-	-	-	-	1	72.6	-	-	-	-
Гараас гарт хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй	1	0.0					1	0.0				
Дүн	2	72.6					2	72.6				

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо			Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			